

Наръчник за управление на Програма „Образование“	Приложение 3.5.		Глава 3
	Таблица за отразяване на предложения и коментари по проекта на методология и критерии за подбор на операция		
	Вариант 2, версия 1	Одобрено от: Ръководител на УО	януари 2025 г.

ТАБЛИЦА

за отразяване на предложения и коментари по проекта на методология и критерии за подбор на операции:

„Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“

„Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“,

„Създаване на условия за провеждане на обучения по гражданска готовност в системата на училищното образование“ и проект за изменение на Индикативната годишна работна програма за 2026 г. на Програма „Образование“ 2021-2027 г.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
1	Министерството на образованието и науката (електронна поща от 07.08.2026 г.)	Във връзка с инициираната писмена процедура за неприсъствено вземане на решение от Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021–2027 г. и представените проекти на методологии и критерии по Приоритет 5 „Гражданска готовност в образователната система“, Министерството на образованието и науката подкрепя по принцип предложените три операции и оценява положително положените от Управляващия орган усилия за разработване на цялостна рамка, обхващаща създаването на методически материали, подкрепата за училищата и включването на организации с релевантен опит. Считаме, че предложените операции имат потенциал да осигурят последователен и широкомащабен подход за развитие на знанията и практическите умения за реакция при кризисни и извънредни ситуации в системата на училищното образование.		

¹ Попълва се само, когато УО е приел коментара.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		Наред с това, с оглед гарантиране на вътрешната съгласуваност на документите, приложимостта на предвидените изисквания и ефективното изпълнение на операциите, представяме следните бележки и предложения, които считаме за съществени. Считаме, че същите следва да бъдат обсъдени и отразени във финалните варианти. При тяхното отразяване МОН ще може да съгласува предложените документи. I. „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“ 1. Бюджет Общият бюджет на операцията е 56 572 503 евро, максималният размер на БФП за проект е 200 000 евро, а целевата стойност на индикатора за подкрепени училища е 1 266. За постигането на тази цел средният размер на БФП следва да бъде приблизително 44 700 евро на училище. При проекти, близки до максималния размер от 200 000 евро, наличният бюджет би позволил подкрепата на приблизително 282 училища. В същото време не е предвиден минимален размер на помощта, максимален размер в зависимост от броя на учениците или друг механизъм за разпределение на ресурса, който да гарантира постигането на целевата стойност от 1 266 училища. Считаме, че следва да се прецени необходимостта от допълнителен механизъм, който да обвърже финансовия ресурс с планирания обхват на операцията.	1. Приема се. Бюджетът на всяко проектно предложение се определя в зависимост от броя на планираните за включване в обучения ученици, педагогически специалисти и непедagogически персонал до достигане на максималния определен размер от 200 000 евро. Определен е минимален размер на безвъзмездната финансова помощ.	Проект на МКПО, раздел „Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (в евро, ако е приложимо) по операцията“, стр. 9 и Таблица за оценка на административното съответствие и допустимост, критерий за допустимост № 4, стр. 16. Проект на изменение на ИГРП за 2026 г., стр. 7.
		2. Форми на финансиране В критериите е посочено, че финансирането е по чл. 53, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2021/1060, чрез формите по букви „а“–„г“, като УО ще прилага таблица на единичните разходи и еднократните суми. В обосновката обаче е посочено, че финансирането на проектните	2. Приема се. Предложението е взето предвид при финализиране на документите. Текстовете в аргументацията са прецизирани с цел осигуряване на яснота	Обосновка към проект на МКПО, стр. 5

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		предложения се предоставя под формата на еднократна сума по чл. 53, параграф 1, буква „в“ от Регламента. Предлагаме текстовете да бъдат прецизирани и уеднаквени.	относно приложимата форма на финансиране. Детайлна информация за финансирането, вкл. конкретните видове разходи и стойности ще бъде предоставена в насоките за кандидатстване.	
		3. Изискване за предварителни обсъждания с родители, педагогически специалисти и ученици В обосновката се изискват „кратки протоколи (1–3 страници)“, докато в критериите е записано „кратки протоколи (13 страници)“. Считаме, че става въпрос за техническа грешка, която следва да бъде коригирана. Наред с това не е ясно какво конкретно следва да бъде предмет на обсъжданията с родителите, педагогическите специалисти и учениците, какви решения се очаква да бъдат взети и по какъв начин резултатите от обсъжданията ще бъдат отразени в проектното предложение. При липса на ясно определена цел, нормативно основание и доказуема добавена стойност изискването за протоколи, присъствени списъци, снимков материал и публикувана покана би създавало непропорционална административна тежест, без пряка връзка с качеството на проектното предложение. Предлагаме изискването да отпадне.	3. Приема се частично. След преглед на документите, не беше установена цитираната техническа грешка във връзка с брой страници на протоколите, и в двата документа е посочено „кратки протоколи (1-3 страници). Протоколите служат за предварителна увереност на училищното ръководство, по-широка информираност и изразяване на принципно съгласие от страна на представители на училищната и родителската общности за участие в дейностите по проектното предложение. В тази връзка са прецизирани текстове за обсъжданията.	МКПО, раздел „Критерии и методология за оценка на проектно предложение“, критерий за оценка 9, стр. 14. Обосновка към проект на МКПО, стр. 3.
		4. Точково оценяване и финансиране по реда на одобрението Предложената скала за техническа и финансова оценка е подробно и последователно разработена, но прилагането ѝ предполага значителен времеви и административен ресурс. Доколкото проектите ще се финансират по реда на одобряването им до изчерпване на бюджета, точковото оценяване не изпълнява в пълна степен сравнителна и класираща функция, а фактически служи като праг за допустимост. Така е възможно по-рано одобрено проектно предложение с 51 точки да получи финансиране, а по-късно разгледано предложение със значително по-висока оценка да не бъде финансирано поради изчерпване на ресурса.	4. Приема се за сведение. Процедурата е предвидено да се реализира чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, което не предполага класиране/ранкиране по общ брой точки. Оценката на всички проектни предложения стартира след изтичане на крайния срок за кандидатстване. Предложеният от УО оценителен подход е разработен с цел гарантиране, че финансираните по	Неприложимо

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		С оглед целта за оптимизиране на оценителния процес, ускорено договаряне и своевременно стартиране на по-голям брой проекти считаме, че по-подходящо е последователното прилагане на модел на текущо директно предоставяне – оценяване и одобряване по реда на постъпването/приключването на оценката до изчерпване на ресурса. При този подход оценяването може да бъде основно за административно съответствие, допустимост и изпълнение на ясно определени минимални изисквания за качество, обоснованост и ефективност, оценявани с „ДА“/„НЕ“, вместо чрез детайлна точкова скала. Съществените елементи от разработената скала могат да бъдат запазени като задължителни минимални изисквания – например обоснована връзка между потребности, дейности, бюджет и резултати; реалистичен график; адекватен обхват на целевите групи; ефективност на разходите; капацитет за изпълнение и мерки за устойчивост. По този начин ще се запази необходимият контрол върху качеството и ефективността на проектите, като същевременно ще бъдат намалени времето и ресурсите за оценяване, рискът от спорове относно присъдените точки и административната тежест за УО и кандидатите.	процедурата проекти покриват минималните изисквания за качество.	
		II. „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“ 1. Бюджет При бюджет от 15 млн. евро и максимален размер на БФП от 200 000 евро могат да бъдат финансирани 75 проекта с максимален бюджет. Ако всеки проект включва само едно училище, операцията би достигнала до 75 училища при целева стойност от 344 подкрепени училища. Следователно за постигане на индикатора е необходимо проектите да включват средно значително повече училища и/или да бъдат с по-нисък среден бюджет. В същото време скалата за партньорство присъжда 1 точка за партньорство с едно училище и 5 точки за партньорство с две или повече училища. Не е предвиден допълнителен стимул за включването на три, пет или повече училища, нито максимален размер на помощта в зависимост от броя ученици или броя на партньорите. Това не прави постигането на индикатора невъзможно, но означава, че то не е	1. Приема се. Бюджетът на всяко проектно предложение се определя в зависимост от броя на планираните за включване в обучения ученици, педагогически специалисти и непедагогически персонал (до достигане на максималния определен размер от 200 000 евро). Добавена е скала за оценка по критерий 2.1. Партньорство в проектното предложение както следва: един училище-партньор - 1 т., 2 училища-партньори – 2 т., 3 училища-партньори – 3 т., 4 училища-партньори – 4 т., 5 и повече училища-партньори – 5 т.	МКПО, раздел „Критерии и методология за оценка на проектно предложение“, 2. Таблица за техническа и финансова оценка, критерий 2.1. Партньорство в проектното предложение, стр. 21 МКПО, раздел

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		в достатъчна степен обезпечено от финансовия и оценителния модел. Предлагаме този въпрос да бъде допълнително прецизиран.	Аналогично на процедурата за директно предоставяне, е определен минимален размер на безвъзмездната финансова помощ.	„Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (в евро, ако е приложимо) по операцията“, стр. 9 и Таблица за оценка на административното съответствие и допустимост, критерий за допустимост № 6, стр. 15. Проект на изменение на ИГРП за 2026 г., стр. 7.
		2. Форми на финансиране В обосновката е записано, че проектите се финансират под формата на еднократна сума до 200 000 евро по чл. 53, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/1060. В критериите е посочено, че финансирането е по чл. 53, параграф 1, буква „д“, чрез формите по букви „а“, „г“, като УО ще прилага таблица на единичните разходи и еднократните суми. Предлагаме текстовете да бъдат прецизирани и уеднаквени.	2. Приема се. Предложението е взето предвид при финализиране на документите. Текстовете в аргументацията са прецизирани с цел осигуряване на яснота относно приложимата форма на финансиране, като окончателните детайли ще бъдат дефинирани в насоките за кандидатстване.	Обосновка към проект на МКПО, стр. 5.
		3. Изискване за предварителни обсъждания с родители, педагогически специалисти и ученици Предвижда се всяко училище-партньор да представи доказателства за предварително проведени обсъждания с родители, педагогически специалисти и ученици – протоколи, присъствени списъци, снимков материал и публикувана покана.	3. Приема се частично. Протоколите служат за предварителна увереност на училищното ръководство, по-широка информираност и изразяване на принципно съгласие от страна на представители на училищната и	МКПО, раздел „Критерии и методология за оценка на проектно предложение“, критерий за оценка

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		Не е ясно какво конкретно следва да бъде обсъждано, какви решения се очаква да бъдат взети от участниците, по какъв начин тези решения влияят върху проектното предложение и каква е добавената стойност на обсъждането при положение, че дейностите, темите и минималният обхват на обученията вече са предварително определени. При липса на ясно определена цел, нормативно основание и доказуема добавена стойност това изискване, особено при проектно предложение с по-голям брой училища-партньори, би създавало непропорционална административна тежест без пряка връзка с качеството на предложението. Предлагаме изискването да отпадне.	родителската общности за участие в дейностите по проектното предложение. В тази връзка са прецизирани текстове за обсъжданията във връзка с проектното предложение.	11, стр. 14. Обосновка към проект на МКПО, стр. 3
		III. „Създаване на условия за провеждане на обучения по гражданска готовност в системата на училищното образование“ В критериите за операцията, Раздел 2 „Специфични критерии за допустимост“/„Изисквания към бенефициентите (кандидати и партньори)“, в Критерий № 6 от Таблицата за комплексна оценка на проектното предложение, както и в обосновката към проекта на методология и критерии е заложено изискване конкретният бенефициент да осъществява „мониторинг на резултатите от дейностите по проекта“. Така формулираното изискване не дава достатъчна яснота относно предмета и обхвата на очаквания мониторинг. Операцията е насочена към създаване на методически условия за последващо провеждане на обучения по гражданска готовност, като единствената пряка дейност е разработването и утвърждаването на рамкови пакети от обучителни материали, а специфичният индикатор за изпълнение измерва броя на разработените и утвърдени пакети. Самото провеждане на обученията и проследяването на ефекта им върху знанията и уменията на учениците са предмет на последващите операции по Приоритет 5. Предвид и кратката продължителност на операцията от 9 месеца, в рамките на която следва да бъдат разработени, съгласувани и утвърдени обучителните материали, не става ясно дали под „мониторинг на резултатите“ се разбира проследяване на напредъка и качеството при разработването на продуктите по проекта, или последващо проследяване на тяхното прилагане и ефекта от обученията върху целевите групи. Второто би излязло извън непосредствения предмет и времеви обхват на настоящата операция.	Приема се. Текстът „...да осъществява мониторинг на резултатите от дейностите по проекта и...“ е премахнат от МКПО и обосновката към проекта на МКПО.	МКПО, поле „Изисквания към бенефициентите“, стр. 6; раздел „Критерии и методология за оценка на проектно предложение“, критерий за оценка 6, стр. 10; Обосновка към проект на МКПО, стр. 2

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		В тази връзка предлагаме изискването да бъде прецизирано, като се посочи, че конкретният бенефициент следва да осъществява проследяване на изпълнението и контрол на качеството при разработването и утвърждаването на рамковите пакети от обучителни материали, включително на постигането на предвидения индикатор. Моля представените бележки да бъдат взети предвид при финализиране на документите по трите операции.		
2	Национално сдружение на общините в Република България (писмо вх. № 1103-33/10.08.2026 г.)	Във връзка с инициираната писмена процедура на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 г. Ви предоставяме коментари и бележки по предложените за разглеждане и одобряване документи: I. Операция „Създаване на условия за провеждане на обучения по гражданска готовност в системата на училищното образование“: Раздел „Демаркация и допълняемост“: От 2024 г. Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН) при Министерството на вътрешните работи, реализира мащабен проект по Програма „Околна среда“ 2021-2027. Той е насочен към подобряване капацитета за превенция на горски пожари и реагиране в случай на пожари. В рамките му се предвиждат двудневни практически обучения на ученици от 7-9 клас в обучителните центрове на ГДПБЗН. Предвидени са и обучения в „час на класа“ за ученици 3-6 клас, на база разработено методическо пособие. Планират се и едnodневни обучения с практическа демонстрация за превенция и реагиране на ученици 10-12 клас, които също ще бъдат проведени в центровете на ГДПБЗН. В допълнение, ГДПБЗН реализира и проекти по Програмите за териториално сътрудничество и Механизма за гражданска защита на Съюза, отново включващи разработването на обучителни материали – книги, брошури, видео уроци, дори Семейен наръчник за готовност при бедствия. Предвидени са и обучения за реакции при бедствия за различни целеви групи, в т.ч. на ученици 1-12 клас. С оглед на това, следва да се опишат както демаркацията, така и допълняемостта и надграждането на настоящата операция с проектите на ГДПБЗН, в т.ч. използването/адаптирането на изготвени обучителни материали по тях.	Приема се. Текстът в поле „Демаркация и допълняемост“ е допълнен. В насоките за кандидатстване ще бъдат предоставени допълнителни указания за осигуряване на демаркация, допълняемост и надграждане на инициативите по Програма „Околна среда“ 2021-2027, Програмите за териториално сътрудничество и Механизма за гражданска защита на Съюза, като МОН ще следва да опише в проектното си предложение детайлна демаркация, допълняемост и надграждане със съществуващите инициативи и материали в областта на гражданската готовност.	МКПО, поле „Демаркация и допълняемост“, стр. 2-3

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		II. Операция „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“: 1. Раздел „Бюджет“: Анонсира се, че съгласно Споразумението за партньорство 2021-2027 г., България се ангажира да разпредели 50% от общото европейско финансиране за всички по-слабо развити региони на страната по ЕФРР, ЕСФ + и КФ за трите региона в Северна България – Северозападен, Северен централен и Североизточен райони за планиране. Същевременно, на база изчисления, се констатира че общият бюджет на процедурата е разпределен Компонент 1 (Северозападен, Северен централен и Североизточен райони за планиране) - 45%, Компонент 2- 30% и Компонент 3- 25%. С оглед на това, следва да се разясни критерия/ критериите за разпределението на общия бюджет по Компоненти. По данни на НСИ към 20.05.2026 г., за учебната 2025 г./2026 г. на територията на трите северни райони функционират 785 училища, съответно в двата южни класифицирани като по-слабо развити райони, броят на училищата е 865. Този в региона в преход възлиза на 569 училища. <i>В тази връзка, ще е удачно да се обмисли разпределянето на ресурса по Компоненти, на база брой училища;</i>	1. Приема се за сведение. Ангажиментът на Република България е за разпределяне на 50% от общото европейско финансиране за всички по-слабо развити региони на страната по ЕФРР, ЕСФ + и КФ (т.е. половината от финансирането за категория По-слабо развити региони) за трите региона в Северна България – Северозападен, Северен централен и Североизточен райони за планиране. По операция „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“ за трите региона в Северна България са разпределени 60 % от средствата за категория По-слабо развити региони (т.е. 3/5 от средствата за петте по-слабо развити региона).	Неприложимо
		2. Раздел „Допустими бенефициенти“: От приложеният текст не става ясно, дали училищата следва да кандидатстват самостоятелно или са възможни и партньорства помежду им, т.е. следва да се разясни допустимостта на партньорствата по процедурата;	2. Приема се. В Методологията и критериите за подбор на операция е добавен следният текст: „По настоящата операция партньорството не е допустимо.“	МКПО, поле „Допустими бенефициенти (кандидати и партньори)“, стр. 6
		3. Раздел „Допустими дейности“: В обосновката по операцията се посочва, че ще е допустимо закупуването на оборудване и софтуер за гражданска готовност на училищата, вкл. необходими за обученията на учениците в училищна среда, както и материали за обучения. Същевременно тези дейности не са включени като допустими такива, т.е. удачно е двата документа да се унифицират. Коментарът е валиден и за операция „Подкрепа в областта на	3. Приема се за сведение. Закупуването на оборудване не е дефинирано като самостоятелна дейност, а представлява допустим съпътстващ разход, необходим за изпълнение на дейностите. Допустимите разходи ще	Неприложимо.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“;	бъдат детайлно описани в насоките за кандидатстване.	
		4. Раздел „Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ“: Въведено е изискване за задължително включване във всяко проектно предложение и на трите допустими дейности- обучения на ученици в училищна среда, организиране на 3 дневни лагери и обучения на педагогически специалисти и непедagogическия персонал. В допълнение се указва и че, в обучения по евакуационни процедури за реакция в извънредни ситуации, основи на първа медицинска помощ, основни правила за оцеляване и др. по дейност 1 следва да бъдат включени минимум 80% от всички ученици в училището. В отделните училища, броят на учениците е в много широк диапазон, от например 40 до над 960. С оглед на това, съществува реален риск с определения по проект максимален бюджет от до 200 хил. евро, по-големите по брой ученици училища, да не могат да реализират и трите допустими дейности в изискуемия формат, т.е. това да ги демотивира от участие в процедурата. В тази връзка, биха могли да се обмислят и приложат различни варианти, като: редуциране на процентът включени в дейност 1 ученици; отпадане изискването за задължително включване в проекта на всички допустими дейности; формиране на нарочни пределни бюджети на проект, съобразени с броя на учениците в съответното училище или друго;	4. Приема се за сведение. Изискването да бъдат включени минимум 80 % от всички ученици в училището касае Дейност 1. В тази връзка определеният максимален размер на безвъзмездната финансова помощ гарантира постигането на горепосочения обхват на учениците по Дейност 1 и осигурява възможност за включването на Дейности 2 и 3.	Неприложимо.
		5. Раздел „Индикатори за изпълнение“ : С оглед общият бюджет на операцията от 56.6 млн. евро и подкрепата на проект от 200 хил. евро, индикаторът за подкрепени 1 266 училища по операцията, изглежда надценен. Коментарът е валиден и за операция „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“;	5. Приема се за сведение. Вж. изложените по-горе мотиви по коментарите на МОН за двете цитирани операции.	Неприложимо
		6. Критерии и методология за оценка на проектното предложение: 6.1. Следва да се опише, как ще се процедира спрямо проекти в рамките на един Компонент, получили равен брой точки при техническата и финансовата си оценка, т.е. ще се прилагат ли някакви и ако „да“ какви предпочитания;	6.1. Приема се. Текстът в раздел I. Обща информация на Критериите и методология за оценка на проектно предложение е допълнен.	МКПО, раздел I. Обща информация, стр. 12-13
		6.2. Необходимо е да се разяснят визираните по критерий № 9 от административната оценка „Доказателства за проведени обсъждания с	6.2. Приема се. Критерий № 9 от административната	МКПО, раздел „Критерии и

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		представители на родители, педагогически специалисти и ученици“, т.е. същите за участието в бъдещата процедура ли се отнасят или друго. Коментарът е валиден и за операция „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“;	оценка е прецизиран.	методология за оценка на проектно предложение“, критерий за оценка 9, стр. 14.
		6.3. Оценка на допустимостта, критерий № 11: Към ръководителя на проекта е заложено изискване за наличието на минимум 2 години опит в управлението/ изпълнението на сходен тип дейности. По операция „Създаване на условия за провеждане на обучения по гражданска готовност в системата на училищното образование“, която е доста по-голям бюджет на проект, изискването е за наличието на минимум 1 година опит. В тази връзка ще е удачно изискванията за административен капацитет да се уеднаквят, в т.ч. съобразят с максималния размер на предоставяната по съответната операция безвъзмездна финансова помощ;	6.3. Не се приема. Изискването за 1 г. опит е съобразено с обстоятелството, че операция „Създаване на условия за провеждане на обучения по гражданска готовност в системата на училищното образование“ е с продължителност от 9 месеца и една допустима дейност с бенефициент МОН, докато операция „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“ е с продължителност от 24 месеца, три различни дейности и пряка работа с представители на целевите групи.	Неприложимо
		6.4. Техническа и финансова оценка: Критерий 2.1., (с тежест 25 точки от общо 100 точки), който се изчислява в процент между сбора на планирания брой деца на възраст под 18 години и планирания брой участници на възраст 18-29 години по Дейност 1 и общия брой ученици за учебната 2026/2027 година в училището, дава необосновано предимство на училища, в които се обучават ученици в XI и XII клас на възраст 18 и повече години. Същата констатация е валидна и за критерий 2.2., оценен на 20 точки. С оглед на факта, че операцията е обявена като такава на директно предоставяне, т.е. изискваща равно третиране на конкретните бенефициенти, ще е удачно тежестта на визираните критерии, да бъде значително редуцирана или същите да се заличат.	6.4. Не се приема. Критерий 2.1. не изчислява съотношението между ученици под 18 г. и такива над 18 г. и не дава предимство на училища с ученици от XI и XII клас. Критерият изчислява съотношението между сбора на планирания брой деца на възраст под 18 години и планирания брой участници на възраст 18-29 години по Дейност 1 и общия брой ученици за учебната 2026/2027 година в училището: $\Sigma=A/B*100$, където: А е сборът на учениците под 18 години и участниците над 18 години; В е общият брой ученици за учебната 2026/2027	Неприложимо

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
			година в училището. В рамките на Критерий 2.2 от ТФО се оценява колко от учениците, включени в Дейност 1 (отново като сбор от ученици под 18 г. и над 18 г.), участват и в Дейност 2.	
		III. Операция „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“: <u>Раздел „Допустими бенефициенти“:</u> Удачно ще е сред допустимите бенефициенти да се включат и доброволните формирования създадени по реда на Закона за защита при бедствия, които могат да се регистрират и като сдружения с нестопанска цел.	Приема се по принцип. Доброволните формирования по Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) нямат статут на самостоятелни юридически лица, а се създават от кметове на общини или други юридически лица при условията на приложимата нормативна уредба (чл. 41 от ЗЗБ). Съгласно чл. 6, ал. 2 от Наредбата за реда за създаване и организиране на дейността на доброволните формирования за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях „Създадените по реда на Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) доброволни формирования могат да се регистрират и като сдружения с нестопанска цел“. Допустими кандидати по операцията са Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за осъществяване на дейност в обществена полза по Закона за ЮЛНЦ с доказан опит и експертиза в сферата на образованието и/или работа с допустимите целеви групи и/или по темите за обучения по процедурата. В тази връзка, в случай, че доброволно формирование е регистрирано като	Неприложимо

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
			ЮЛНЦ в обществена полза и същото отговаря на всички условията за допустимост по процедурата, няма ограничение за участието му.	
		IV. Изменение на Индикативната годишна работна програма за 2026 г. (ИГРП) на Програма „Образование“ 2021–2027 г.: По операции „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“ и „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“, следва да се използват задължително утвърдените от МОН рамкови учебителни материали изготвени по операция „Създаване на условия за провеждане на обучения по гражданска готовност в системата на училищното образование“. С оглед на това, както и предвиденият 9 месечен срок за изготвянето на рамковите учебителни материали, ще е резонно операции „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“ и „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“, да се включат в Индикативната годишна работна програма за 2027 г.	Не се приема. Продължителността на операция „Създаване на условия за провеждане на обучения по гражданска готовност в системата на училищното образование“ е 9 месеца, а на операции „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (директно предоставяне)“ и „Подкрепа в областта на гражданската готовност в училищното образование (чрез подбор)“ е 24 месеца. В допълнение, в МКПО, както и в Обосновката към проекта на МКПО, изрично е посочено, че: „До утвърждаването/одобрението на рамковите пакети обученията по гражданска готовност на ученици следва да се организират и провеждат в съответствие с изисквания за времева продължителност, тематичен обхват и при съобразяване със съответния етап на училищното образование (начален; прогимназиален; гимназиален).“	Неприложимо.
3	ЕК, Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и социално включване“	Support in the field of civil preparedness in school education (direct award) 1. Please include in the Criteria document concrete details on how complementarity with national programmes and other funding sources will be ensured. 2. Please further clarify whether Actions 1 and 2 must be organised on a mandatory basis using the approved framework packages developed under the operation/procedure for which the Ministry of Education and Science (MES) is the	1. Приема се. Текстовете в поле „Демаркация и допълняемост“ са допълнени. 2. Приема се. Разработените рамкови програми ще се ползват задължително след	МКПО, поле „Демаркация и допълняемост“, стр. 3-4. МКПО, поле „Допустими дейности“, стр. 8

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
	(EMPL)	beneficiary. Based on the information provided in the Justification, our understanding is that the use of these approved framework packages is intended to be mandatory. If this is indeed the case, we recommend that this requirement be more explicitly stated in the Criteria as well.	утвърждаването им от МОН. До утвърждаването/одобрението на рамковите пакети обученията по гражданска готовност на ученици следва да се организират и провеждат в съответствие с изисквания за времева продължителност, тематичен обхват и при съобразяване със съответния етап на училищното образование (начален; прогимназиален; гимназиален). Текстовете в поле „Допустими дейности“ са прецизирани.	
		Support in the field of civil preparedness in school education (competitive procedure) 1. Please include in the Criteria document concrete details on how complementarity with national programmes and other funding sources will be ensured.	1. Приема се. Текстовете в поле „Демаркация и допълняемост“ са допълнени.	МКПО, поле „Демаркация и допълняемост“, стр. 3-4.
		2. Please further clarify whether Actions 1 and 2 must be organised on a mandatory basis using the approved framework packages developed under the operation/procedure for which the Ministry of Education and Science (MES) is the beneficiary. Based on the information provided in the Justification, our understanding is that the use of these approved framework packages is intended to be mandatory. If this is indeed the case, we recommend that this requirement be more explicitly stated in the Criteria as well.	2. Приема се. Разработените рамкови програми ще се ползват задължително след утвърждаването им от МОН. До утвърждаването/одобрението на рамковите пакети обученията по гражданска готовност на ученици следва да се организират и провеждат в съответствие с изисквания за времева продължителност, тематичен обхват и при съобразяване със съответния етап на училищното образование (начален; прогимназиален; гимназиален). Текстовете в поле „Допустими дейности“ са прецизирани.	МКПО, поле „Допустими дейности“, стр. 8
		3. (SRI 5.1. Share of pupils who have improved their knowledge and skills in the field of civic preparedness – 56%) - Could you provide more details how this was	3. Приема се. Индикаторът измерва процента на	МКПО, поле „Индикатори“, стр.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		calculated (? The additional information in the Rationale does not provide more clarity.	учениците от I до XII клас, повишили своите знания и умения в областта на гражданската готовност в рамките на процедурите по Приоритет 5 на Програма „Образование“ 2021-2027 г. спрямо общия брой на учениците от I до XII клас в България по данни на Националния статистически институт (НСИ) за учебната година при приключване на операцията. https://www.nsi.bg/statistical-data/198/627 . Процентът при изменението на Програмата е изчислен на база на средния общ брой на учениците от I до XII клас в България по данни на Националния статистически институт (НСИ) за последните 4 учебни години https://www.nsi.bg/statistical-data/198/627 от учебната 2021/2022 до 2024/2025. Крайната цел е формирана на базата на предвидените индикатори за продукт, отчитащи ученици, които ще бъдат включени в дейности по Приоритет 5 като е изчислен процент спрямо средния общ брой на учениците от I до XII клас за последните 4 учебни години - 710 618. Предвид, че общият брой на учениците през последните шест учебни години (от 2019/2020 до 2024/2025) на база на динамичния ред, публикуван от НСИ се е увеличил с около 6 хил. (от 707 600 през 2019/2020 до 713 498 през 2024/2025) може да се очаква, че до 2029/2030 общият брой на учениците няма да	10. Обосновка към проект на МКПО, стр. 5.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
			надхвърли 720 000 и съответно влиянието върху планираната крайна цел на индикатора ще е под 1%. Информацията е допълнена в Обосновките и по двете процедури. В МКПО и в Обосновката към проекта на МКПО текстът е допълнен.	
		Creating conditions for conducting civil preparedness trainings in the school education system 1. Please include information on how this procedure is coordinated and aligned with the similar procedures targeting schools and NGOs, in order to ensure complementarity, avoid overlaps, and maximise synergies.	1. Приема се. Текстовете в поле „Демаркация и допълняемост“ са допълнени.	МКПО, поле „Демаркация и допълняемост“, стр. 3
		2. Please briefly include in the Criteria document some concrete details on how complementarity with national programmes and other funding sources will be ensured.	2. Приема се. Текстовете в поле „Демаркация и допълняемост“ са допълнени.	МКПО, поле „Демаркация и допълняемост“, стр. 2-3
		3. We note that the budget allocated to the operation “Creating conditions for conducting civic readiness trainings in the school education system”, with the Ministry of Education and Science (MES) as beneficiary, amounts to EUR 350 000 and foresees the development and validation (approval) of six framework packages of training materials for students on civic readiness. On the basis of the information provided, it is difficult to assess whether the proposed budget is proportionate to and justified by the expected deliverables (Although at first sight, the allocated amount appears excessive for the envisaged outputs). In this context, we would like to recall that, in line with the principle of sound financial management, as laid down in the Financial Regulation, Union funds must be used in accordance with the principles of economy, efficiency and effectiveness. It is therefore the primary responsibility of the Managing Authority to ensure that the budget of each operation is properly assessed and duly justified in relation to the planned outputs and expected results, and that the operation delivers value for money with sustainable effect.	3. Приема се. Предвид, че разходите за изпълнението на допустимата дейност по операцията се планира да се възстановява въз основа на действително извършени разходи, съответно се изисква конкретният бенефициент МОН да проведе процедура за избор на изпълнител, в критериите и методологията за оценка на проектното предложение е включен критерий 22 <i>Планираните преки разходи са съобразени с пазарните цени в страната</i> , чиято оценка се базира на приложени оферти за услуги и/или проучвания в интернет за услуги с предложени цени от изпълнителя на услугата, от минимум два източника,	МКПО, поле „Допустими дейности“, стр. 6 и поле „Индикатори“, стр. 8; Обосновка към проект на МКПО, стр. 1-2

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
			които удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид услуга с предложени цени за доказване на планираните разходи. По този начин са предприети мерки за спазване на принципите за икономичност, ефикасност и ефективност както при планирането на разходите от бенефициента, така и в процеса на изпълнение на проекта.	
		4. We kindly ask you to briefly include in the Criteria document (as already done in the Rationale document) further details regarding these framework training packages, in particular the minimum content requirements they are expected to meet.	4. Приема се. Дейност 1 се допълва с информация за минималните изисквания към рамковите пакети от обучителни материали за ученици по гражданска готовност.	МКПО, поле „Допустими дейности“, стр. 6-7
		5. In addition to the development and validation of the framework packages, it would be beneficial to include, among the eligible activities, the piloting of part of these training programmes within the project. E.g. include an activity for: piloting selected training modules, testing them in real conditions, collecting feedback and refining the programmes. This piloting phase should be also reflected in terms of expected results/output indicators.	5. Приема се Обхватът на допустимата дейност се разширява с пилотиране на разработените рамкови пакети от обучителни материали за ученици за базово обучение по гражданска готовност в училищна среда, преди тяхното одобрение.	МКПО, поле „Допустими дейности“, стр. 6